

NOTA DE FUNDAMENTARE

În România există peste 4000 de baraje de diverse tipuri, marimi și folosințe, din care circa 270 de iazuri de decantare a descurilor industriale, cu conținut puternic nociv. Din acestea, peste jumătate au o vechime mai mare de 25 de ani, multe din ele nu sunt întreținute corespunzător, necesită lucrări importante de reabilitare și aducere la gradul de siguranță în exploatare și/sau de postutilizare normală.

În cazul realizării sau exploatării în condiții necorespunzătoare, aceste construcții de un grad înalt de risc pot avea efecte catastrofale produse în caz de cedare, cu implicații naționale și internaționale greu cuantificabile.

Având în vedere modificările structurale sau/si a condițiilor naturale din amplasament, siguranța acestor lucrări scade în timp, iar în absența unor proceduri tehnice și administrative de întreținere, reabilitare, postutilizare sau conservare corespunzătoare, pot deveni un adevărat pericol public.

Datorită efectelor catastrofale cu pierderi de vieți omenești ale unor cedări de baraje pentru retenții de apă, înregistrate în decursul timpului, în majoritatea țărilor lumii, siguranța barajelor face obiectul unor legi specifice în aceste țări.

Modificările climatice cu efecte globale asupra condițiilor pluviometrice, mult diferite de cele avute în vedere la proiectarea barajelor, sunt caracterizate prin ploi concentrate pe zone mici, cu o foarte mare intensitate, care conduc la creșterea rapidă a nivelului apei în acumularea realizată în spatele barajului, la mărirea considerabilă a solicitărilor la care este supus ansamblul baraj - teren de fundare și, de cele mai multe ori, la ruperea acestora, cu evacuarea bruscă în aval, a unei mari cantități de apă și aluviuni, cu efecte negative deosebit de importante asupra mediului social, economic și/sau natural. Totodată, și cutremurele produc solicitări deosebite asupra ansamblului baraj - acumulare, care pot conduce la cedări, în cazul unor baraje cu defecte ascunse, nedepistate la timp sau a indolenței și iresponsabilității detinatorilor acestora.

De asemenea, în prezent, o serie de mine sunt închise și nu există prevederi legale privind obligația foștilor detinatori sau administratori de a supraveghea sau pune în siguranță iazurile de decantare sau depozitele de steril aferente, pentru a nu se produce accidente care să afecteze populația și mediul.

Experienta nefericita a unor cedari produse si in Romania, dintre care se amintesc numai ruperile de la depozitul de steril minier Certej, a barajului Belci, si mai ales cele de la inceputul anului 2000 de la iazurile de decantare Aurul si Novat, care au condus la pagube importante, inclusiv cu implicatii internationale majore, argumenteaza, o data in plus, nevoia unei reglementari a sigurantei barajelor.

O asemenea reglementare rezolva si obligatia statului roman de a completa cadrul legal de prevenire a accidentelor tehnice cu implicatii trasfrontiere, intre care un act normativ privind siguranta barajelor lipseste in momentul de fata.

Desi in Legea nr. 10/1995 privind calitatea in constructii si in Legea apelor nr. 107/1996 exista referiri privind siguranta constructiilor, inclusiv privind constructiile din domeniul apelor, acestea contin prevederi de ordin general si nu acopera situatiile specifice exploatarii in siguranta a barajelor cu destinatii multiple si cu foarte mare grad de risc.

Avand in vedere ca unii detinatori de baraje nu au o preocupare constanta privind siguranta lucrarilor administrate si ca efectele cedarii afecteaza populatia, societatea si mediul in ansamblul sau, apare necesitatea implicarii energice si organizate a autoritatilor publice centrale si locale, precum si a intregii societatii civile.

Starea tehnica precara a multor baraje mici, de interes local, multe dintre ele fara detinator sau administrator cunoscut, precum si necesitatea punerii in siguranta a majoritatii barajelor si digurilor care realizeaza depozite de deseuri industriale, ceruta in mod expres de institutii si organisme ale Uniunii Europene, in special pentru punerea in siguranta a iazurilor de decantate din industrie si evitarea unor alte accidente de genul celor de la iazurile Aurul si Novat, impune adoptarea de urgenta a reglementarilor tehnice corespunzatoare si luarea masurilor legale imediate in vederea evitarii unor grave atingeri aduse interesului national si al relatiilor internationale ale Romaniei.

Prin acest proiect de act normativ se reglementeaza aspecte privind:

- ◆ instituirea "acordului de functionare in siguranta a barajului" pentru executia de lucrari noi;
- ◆ instituirea "autorizatiei de functionare in conditii de siguranta a barajului" pentru lucrarile existente;
- ◆ eliberarea "autorizatiei de functionare in conditii de siguranta a barajului" pe baza evaluarii sigurantei in exploatare a acestuia, intocmite de experti tehnici si verificatori de proiecte atestati de Ministerul Lucrarilor Publice si Amenajarii Teritoriului si certificati/avizati de Ministerul Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului; rii in timp a barajelor sub aspectul sigurantei in exploatare;

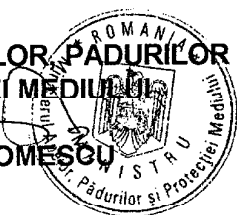
- ♦ obligativitatea urmaririi comportarii in timp a barajelor sub aspectul sigurantei in exploatare;
- ♦ asigurarea securitatii acestor constructii fata de acte iresponsabile sau sabotaj;
- ♦ instituirea unui regim de sanctiuni pentru detinatorii, cu orice titlu, de baraje, care pun in pericol securitatea populatiei, a bunurilor materiale si a mediului.

Aplicarea acestui act normativ nu este conditionata de crearea unor structuri administrative noi si nu implica eforturi financiare semnificative.

Avand in vedere cele de mai sus, a fost elaborat proiectul de Ordonanta de urgenta privind siguranta barajelor, pe care il supunem spre analiza si avizare, in scopul aprobarii sale.

MINISTRUL APELOR, PADURILOR
SI PROTECTIEI MEDIULUI

Romica TOMESCU

MINISTRUL LUCRĂRILOR PUBLICE
SI AMENAJĂRII TERITORIULUI

Nicolae NOICA

AVIZAM FAVORABIL

MINISTRUL INDUSTRIEI
SI COMERTULUI

Radu BERCEANU

MINISTRU DE STAT,
MINISTRUL JUSTITIEI

Valeriu STOICA

[Signature]